

Neni 12

Të drejtat e zotëruesit të lejes së kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet

1. Zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet ka të drejtë:

a) të hyjë në zonën e lejuar me punonjësit, mjetet, makineritë, pajisjet, që janë të nevojshme për kryerjen e punimeve të kërkim-zbulimit të mineraleve mbi ose nën sipërfaqen e tokës;

b) të kryejë veprimtari kërkim-zbulimi minerar dhe të kryejë punime të nevojshme për këtë qëllim, përfshirë puse kërkimi, transhe, si dhe punime të tjera kërkim-zbulimi të domosdoshme për kërkim-zbulimin minerar;

c) të nxjerrë, të lëvizë dhe të transportojë nga zona e lejuar provat e mineraleve në sasi për qëllime studimore e jo për tregti.

2. Zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit ka të drejtën e shndërrimit ndaj kërkuesve të tjerë për të përfituar një ose më shumë leje shfrytëzimi për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet, për zona të lejuara shfrytëzimi brenda zonës së lejuar të kërkim-zbulimit.

3. E drejta e shndërrimit mund të ushtrohet gjatë gjithë afatit të vlefshmërisë së lejes së zbulimit dhe për një periudhë prej 60 ditësh kalendarike pas përfundimit të këtij afati dhe vetëm nëse zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit ka plotësuar më parë detyrimet financiare për lejen e kërkim-zbulimit.

4. Nëse leja e kërkim-zbulimit shndërrohet në një ose disa leje shfrytëzimi përpara përfundimit të afatit të vlefshmërisë, detyrimet financiare për lejen e transformuar llogariten duke marrë parasysh edhe detyrimet e paguara.

Neni 13

Detyrimet e zotëruesit të lejes së kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet

Zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet ka këto detyrime:

1. Të fillojë veprimtarinë e kërkim-zbulimit brenda 120 ditëve nga hyrja në fuqi e lejes.

2. Të realizojë programin minimal të punës, të përcaktuar në projektin e zhvillimit të veprimtarisë minerare.

3. T'i raportojë strukturës përgjegjëse gjetjen e çdo minerali me interes ekonomik në zonën e miratuar të kërkim-zbulimit brenda 10 ditëve kalendarike nga vlerësimi si i tillë.

4. Të heqë dorë, duke lënë pjesë të zonës së miratuar të kërkim-zbulimit, në mënyrë progresive, ose të realizojë pagesën vjetore për sipërfaqen e mbajtur për zhvillim veprimtarie kërkim-zbulimi, në përputhje me afatet e parashikuara në programin përkatës të punës, përkatësisht:

a) në fund të vitit të dytë zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit lë pjesë ose mban të gjithë sipërfaqen e zonës së tij të lejuar fillestare, me kushtin që për sipërfaqen e mbajtur, zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit duhet të paguajë një shumë që llogaritet për çdo kilometër katror të sipërfaqes së mbajtur për zhvillim veprimtarie minerare. Kjo shumë paguhet në datën efektive të fillimit të vitit të tretë të afatit të lejes së kërkim-zbulimit. Pagesa, sipas këtij neni, duhet specifikuar në lejen e kërkim-zbulimit dhe është 150 000 lekë për çdo kilometër katror;

b) deri në fund të përfundimit të afatit fillestar prej tre vjetësh, zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit lë, së paku, 90 për qind të zonës së lejuar fillestare, nëse kërkon zgjatje të afatit të lejes;

c) në rastin e kërkesës për shtyrje afati, zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit duhet të paguajë një shumë që llogaritet për çdo kilometër katror të zonës së mbajtur për zhvillim veprimtarie minerare në periudhën njëvjeçare të zgjatjes së lejes. Kjo shumë paguhet në datën efektive të fillimit të vitit të katërt të afatit të lejes së kërkim-zbulimit. Pagesa, sipas këtij neni, duhet specifikuar në dokumentin e shtyrjes së afatit të lejes së kërkim-zbulimit dhe është 150 000 lekë për çdo kilometër katror;

ç) deri në fund të shtesës prej një viti lë të gjitha pjesët e zonës së lejuar fillestare, që nuk shndërrohen në një leje shfrytëzimi mineralar.

5. Të mbajë regjistrime të plota dhe të detajuara të punës së kryer për kërkim-zbulimin e mineraleve dhe operacioneve të tjera, në përputhje me lejen e kërkim-zbulimit. Këto regjistrime duhet të jenë në çdo moment të vlefshme në Shqipëri për inspektimin e veprimtarisë minerare të kërkim-zbulimit nga struktura përgjegjëse.

6. Të marrë të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar dëmtimin e mjedisit, peizazhit ose pasurive të tjera.

7. Të rehabilitojë të gjitha dëmtimet e sipërfaqes së tokës, të cilat janë bërë gjatë kërkim-zbulimit.

8. Të respektojë kushtet dhe detyrimet e përcaktuara në lejen përkatëse.

9. Të realizojë programin e investimit, të parashikuar në planin vjetor të aktiviteteve minerare dhe projektin e zhvillimit të veprimtarive minerare.

10. Të paraqesë pranë strukturës përgjegjëse çdo 3 muaj, jo më vonë se data 15 e muajit që vijon pas tremujorit përkatës, një informacion mbi realizimin e investimeve, punimeve minerare të realizuara dhe gjithë operacioneve të kryera për rehabilitimin progresiv të mjedisit, në përputhje me detyrimet e tij të lejes minerare dhe planin vjetor. Forma e raportimit përshkruhet në aktet nënligjore që miratohen nga ministri.

11. Të paraqesë pranë strukturës përgjegjëse çdo vit, jo më vonë se 30 ditë nga përfundimi i vitit përkatës, raportin financiar dhe teknik të të gjitha operacioneve të kryera, në përputhje me detyrimet e përcaktuara në lejen e tij dhe planin vjetor të punës.

12. Të paraqesë për shqyrtim pranë strukturës përgjegjëse një plan pune vjetor, të hartuar në përputhje dhe të harmonizuar në kohë me të drejtat dhe detyrimet e përcaktuara në lejen e tij minerare për çdo vit, jo më vonë se 30 ditë kalendarike përpara përfundimit të vitit, llogaritur nga data e hyrjes në fuqi të lejes. Ky plan duhet të përmbajë në mënyrë të specifikuar vlerën e investimeve, vlerat e garancive, të përcaktuara në nenin 31 të këtij ligji, në përputhje dhe të harmonizuar në kohë me të drejtat dhe detyrimet e përcaktuara në lejen e tij minerare për çdo vit, të cilat miratohen nga strukturat përgjegjëse jo më vonë se 30 ditë nga data e paraqitjes së tyre. Në rast mosmiratimi, struktura përgjegjëse e njofton zotëruesin e lejes minerare për arsyet e këtij mosmiratimi. Nëse ajo nuk kthen përgjigje, pas tejkalimit të këtij afati, plani quhet i miratuar. Përmbajtja e planit të punës dhe dokumentet e tjera të nevojshme që e shoqërojnë duhet të jetë në përputhje me aktet nënligjore të miratuara nga ministri.

13. T'i raportojë strukturës përgjegjëse, në përfundim të afatit të vlefshmërisë së lejes, informacion të detajuar mbi investimet e realizuara gjatë kërkim-zbulimit, punimet e kryera në zonën e tij të lejuar, shoqëruar me vizatimet inxhinierike dhe rezultatet e të gjitha provave të marra. Forma e raportimit përshkruhet në aktet nënligjore që miratohen nga ministri.

Neni 14

Afati i lejes së kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet

1. Leja e kërkim-zbulimit për grupin e mineraleve metalore, jometalore, qymyret dhe bitumet ka afat vlefshmërie 3-vjeçar. Afati i vlefshmërisë mund të zgjatet një herë, me kërkesë të zotëruesit të lejes. Zgjatja ka afat njëvjeçar.

2. Kërkesa për shtyrje afati duhet të paraqitet së paku 30 ditë kalendarike para mbarimit të afatit fillestar të vlefshmërisë.

3. Zgjatja e afatit miratohet vetëm nëse zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit paraqet të dhëna për mundësinë e zbulimit të një trupi mineralar, ka plotësuar më parë detyrimet financiare, të parashikuara në programin minimal të punës, dhe investimet në afatet kohore, sipas programit të punës, në përputhje me lejen e dhënë, ka bërë pagesën për zonën që kërkon të mbajë për veprimtari kërkim-zbulimi, sipas përcaktimit të shkronjës "c" të pikës 4 të nenit 13 të këtij ligji.

4. Zotëruesi i lejes së kërkim-zbulimit është i detyruar të shpenzojë një vlerë të caktuar monetare për çdo kilometër katror të sipërfaqes së përcaktuar në lejen minerare, në mënyrë